

Människan gör klimatet varmare

Aldrig förr har vetenskapen varit så säker på att människan ligger bakom den globala uppvärmningen som nu. Ändå väntas Klimatpanelens nya rapport – som presenteras på fredag i Stockholm – knappast leda till snabba åtgärder från världens regeringar.

"Klimatförändringarna överraskar oss inte längre. Rapporten kommer inte att bli något nytt uppvaknande", sade Achim Steiner, chef för FN:s miljöprogram, nyligen till nyhetsbyrån Reuters med anledning av det möte FN:s klimatpanel håller i Stockholm med start i dag.

Politikernas fokus ligger snarare på att klara krisande ekonomier än klimatproblemen. Ändå är kommande rapport – den första sedan 2007 – av stor betydelse: sammanfattningen på 20-talet sidor är vad världens alla beslutsfattare kommer att luta sig emot under framtida klimatförhandlingar.

Vad händer i Stockholm?

Den 23–26 september träffas FN:s klimatpanel (IPCC) för att avsluta arbetet med sin senaste sammanställning – den femte i ordningen – om klimatförändringarna. Först ut är arbetsgrupp ett (av tre) som granskar den naturvetenskapliga grunden.

Vad har rapporten för betydelse?

Eftersom rapporten främst vänder sig till beslutsfattare är innehållet av stor vikt. Redan i november blir det skarpt läge på FN:s klimattoppmöte (COP19) i Polens huvudstad Warszawa. Målet där är att diskutera hur man bäst ska agera för att nå målet om att hålla den globala temperaturökningen under två grader.

Hur har arbetet med rapporten sett ut?

IPCC bedriver ingen egen forskning, utan utvärderar vetenskapliga studier. Totalt är omkring 860 forskare och experter från 85 länder – varav nio svenska – med i författandet. Alla deltar frivilligt och utan ekonomisk ersättning.

– Processen för sammanställningen av rapporten är oerhört gedigen med flera granskningsrundor. Det gör att arbetet väger väldigt tungt, säger Markku Rummukainen, professor i klima-

tologi och en av drygt 200 huvudförfattare till första delrapporten.

Vad kommer IPCC att säga?

De läckor som kommit talar bland annat om följande besked från panelen:

Det är ytterst sannolikt – med en säkerhet på minst 95 procent – att människans påverkan är avgörande för den globala uppvärmningen.

Jordens medeltemperatur kommer att öka med allt från en till fem grader fram till 2100. För att nå den undre gränsen måste alla utsläpp dock ned till noll redan 2070.

Utsläppen av koldioxid gör havet surare, vilket hotar ekosystem.

Havsnivån väntas stiga mellan 29 och 82 centimeter inom hundra år, vilket är mer än man trodde i föregående rapport då modellerna för avsmältning av isen på Grönland och Antarktis var otillräckliga.

Orkar vi oroa oss för klimatet igen?

Markku Rummukainen:

– Att bara oroa sig hjälper inte. Det är bättre att arbeta med lösningar och åtgärder, det finns mycket man kan göra. Det behöver heller inte göra livet sämre på något sätt. Samhället förändras hela tiden. Frågan som vi kanske behöver besvara är hur vi vill ha det framöver.

JENNY STIERNSTEDT

08-6840 7538, jenny.stiernstedt@svd.se

FAKTA

Intergovernmental panel on climate change, IPCC, är FN:s vetenskapliga klimatpanel som grundades 1988. Dess syfte är att ge medlemmarna – totalt 195 länder – bästa möjliga underlag för att förstå klimatets förändring samt alternativ till åtgärder. Panelen tar inte ställning till vilka beslut som fattas.

Källa: Naturvårdsverket

Isen smälter fortare på Grönland och Antarktis än vad man tidigare trott. Modellerna för avsmältningen var tidigare otillräckliga. FOTO: JAMES BALOG/AP

Jordens medeltemperatur kommer att öka med mellan en och fem grader. Risken för svår torka ökar, som här i Namibia i juli i år. FOTO: JORDI MATAS/AP

Havsnivån väntas stiga mellan 29 och 82 centimeter. Ett stort hot mot många samhällen, bland annat på Maldiverna och i Kiribati i Söderhavet. FOTO: DAVID GRAY

Utsläppen av koldioxid gör havet surare och hotar ekosystemen. På bilden en kolkraftverk i Tyskland. FOTO: MARTIN MEISSNER/AP